

REKA
DUHOVNEGA
ZNANJA

SATHYA SAI BABA

O knjigi

Baba je pojasnil, da beseda *vidja* (znanje, učenje) v naslovu knjige *Vidja vahini* pomeni 'to, kar' (*ja*) 'razsvetljuje' (*vid*). Ta pomen je poudarjen tudi v izrazih *atmavidja*¹, *brahmavidja*² in v imenu Vidjagiri, kot se imenuje študentsko naselje v Prashanti Nilayamu, ki vključuje tudi Univerzo 'Institute of Higher Learning'³. Baba nas opominja, da je 'nižje' znanje, ki se ukvarja s teorijami, sklepi, pojmi, domnevami in konstrukcijami, razmerno manj koristno. Višje znanje pospešuje in širi univerzalno potrebo, da bi spoznali in postali resnica, dobrota in lepota (*sattjam, šivam, sundaram*). Baba je med ljudi prišel kot človek, da opravi poslanstvo, ki si ga je sam zadal, in popravi napake, ki jih je naredilo človeštvo s slepim in fanatičnim pridobivanjem nižjega znanja. Človeška rasa mora 'potovati'⁴ enakomerno obtežena, ne pa drveti v popoln propad. Nižje znanje potiska človeštvo v brezno brez dna. To bolezen lahko ozdravi le *vidja*.

Sai Baba je že v otroštvu stopil v ospredje kot učitelj ali guru⁵, kot so ga vaščani radi nagovorili. Brez oklevanja je starejše prebivalce Puttaparthija, učitelje v šolah in vodje kast svaril pred krutim ravnanjem z živalmi, izkoriščanjem delavcev, odeduštvom, hazardom, pretirano natančnostjo, nepismenostjo, hinnanščino in bahavostjo. Mladi najstniški učitelj se je s šalami,

¹ znanje o najvišji resničnosti ali *atmi* – utelešenem Duhu, duši (op. ur.)

² znanje o *brahmanu* oziroma o Brezosebne ter o njegovem prehodu v osebno; spoznanje duhovnega bistva (op. ur.)

³ Univerza za 'višje' znanje. Leta 2007 se je preimenovala v Sri Sathya Sai University. (op. ur.)

⁴ Sai Baba pogosto pravi, da je življenje potovanje, ki je udobnejše, če ima človek manj prtljage (slabih navad, lastnosti, želja, op. ur.)

⁵ duhovni učitelj in vodnik, poznavalec Boga, ki je miren, brez želja, usmiljen in vedno pripravljen voditi duhovne aspirante (op. ur.)

duhovitimi domislicami, parodijami, satirami, pesmimi in igrami posmehoval ter spreminjal družbo, ki je častila in dopuščala takšne krivice. Že leta 1943, ko je bil star šele sedemnajst let, je z *bhadžani*⁶, ki so jih pele skupine moških in žensk, opozarjal na univerzalne človeške vrednote: resnico, moralo, mir, ljubezen in nenasilje. Te so osnovne pridobitve, ki jih višje znanje (*vidja*) lahko podari ljudem, ki jih spoštujejo.

Gospod Krišna je dejal Ardžuni: “*Med vsemi vidjami, sem jaz atmavidja*⁷ (*iskanje atmične resnice*)”. Le iskanje atmične resnice lahko reši svet pred samouničenjem. Iskanje resnice, popolnosti, enotnosti in čistosti je sredstvo. Zavest o Enem je zaključek procesa. To sporočilo je bit vseh njegovih govorov, ki jih je imel v zadnjih petih desetletjih svojega življenja.

Ta dragocena knjiga nam daje priložnost za proučevanje devetnajstih esejev. Te je *Svami*⁸ napisal kot odgovor na prošnje, naj pojasni načela, ki morajo človeka voditi pri izobraževanju, da najde mir in svobodo v sebi in na Zemlji.

N. Kasturi
Prasanthi Nilayam
14. januar 1984

---

⁶ pesmi, ki slavijo Boga (op. ur.)

⁷ *atma* je večna, neuničljiva iskra Božanstva v vsakem posamezniku; duša, notranji jaz (op. ur.)

⁸ učitelj; Gospod (op. ur.)

Prvo poglavje

To, kar nima izvora, ne pozna začetka. Obstajalo je prej kot kar koli. Pred tem ni bilo ničesar, zato tudi nima konca. Širi se tako daleč, kot hoče, razvija se v razne smeri po svoji želji. S svojo polnostjo izpolnjuje celotno vesolje. Poznavanje tega najvišjega načela imenujemo *vidja*, znanje, modrost ali zavedanje.

Mnogi vidci z različnimi izkušnjami te enkratne zavesti so v svojih razsvetljenih srcih videli najvišjo skrivnost, ki je bistvo očarljive lepote vesolja. Zaradi usmiljenja do človeštva in da bi v dušah vzbudili prirojeno žejo po stopitvi z blaženostjo, so svoja videnja prevedli v človeški jezik. To gorečnost v srcih vidcev povzroča *vidja*.

Zvok je bistvo Ved⁹. Povezan je s harmonijo in melodijo, zato je Vede treba poslušati in na ta način iz njih črpati zanos. Ved ne bi smeli analizirati, komentirati ali soditi. Zato se imenujejo tudi *sruți* (to, kar se sliši). Zavest o atmi in blaženost si lahko pridobimo le s poslušanjem Ved. Tako pridobljena blaženost se izraža v besedah in dejanjih, skozi katera se širi v okolico.

Izraz Vedanta se splošno uporablja za označevanje filozofske smeri, toda Vedanta je le poseben sestavni del vedske literature. Teksti Upanišad tvorijo del Vedante, ki predstavlja vrhunec vedskega mišljenja. Vede so neprecenljiv vodnik k Najvišjemu. Himne Rig Vede so vzneseni izlivi človeškega duha, ki opevajo radost, ki jo občuti ob opazovanju urejenosti in lepote narave. Sama Veda je dragocen besedni zaklad, ki človeku omogoča, da s pesmijo povečuje Stvarnika in njegovo stvarstvo. Skrivnost

⁹ dobesedno 'znanje'; zbirka besedil, ki v hinduizmu predstavlja največjo duhovno avtoriteto (op. ur.)

tega sveta in svetov onostranstva je opisana v spisih, ki jih splošno imenujemo Atharvana Veda. Jadžur Veda je zbirka obrazcev za obrede žrtvovanja ali čaščenja.

Vedska literatura, ki je razvrščena v štiri zbirke (vsaka ima svoje ime), ima še štiri veje: Mantre, Brahmane, Aranjake in Upanišade. Teksti Manter se imenujejo tudi *samithi* (zbirke). Tu so zbrani vsi verski obrazci. V Brahmanah so zbrani teksti, ki opisujejo načine in metode njihove uporabe in pravilnega recitiranja. Beseda *brahma* ima veliko pomenov, vendar v imenu Brahmane pomeni *mantra*. Brahmane se ukvarjajo predvsem z obredi in njim sorodnimi zunanjimi dejavnostmi, Aranjake pa se ukvarjajo z notranjim pomenom in duhovnimi disciplinami kot sta: nadzor čutil in odpravljanje navezanosti. Upanišade skušajo s filozofsko analizo uskladiti obe poti. Predstavljajo končno fazo vedskih študij in se imenujejo Vedanta. Za Upanišade menijo, da so jedro vedskih nauk; so smetana vseh vedskih svetih spisov. Preučevanje Ved je podobno nastajanju masla, ki se pri pinjenju mleka nabere na površini.

Vse do sedaj omenjene oblike vedske literature tvorijo najstarejše zapise znanja ali *vidjo*. Beseda *Upa-ni-šade* je sestavljena iz osnove *šad*, ki sta ji kot predponi dodana dva zloga *upa* in *ni*. *Šad* pomeni *sedenje* in tudi *uničevanje*. *Ni* pomeni *stalen* in *discipliniran*. *Upa* pomeni *blizu*. Učenec mora sedeti blizu guruja ali učitelja in posvečati stalno pozornost njegovim besedam. Le tako se lahko nauči osnov znanja in sposobnosti razločevanja.

Upanišade, Brahmasutra¹⁰ in Bhagavadgita¹¹ so korenine indijskega filozofskega mišljenja. Znane so pod skupnim imenom 'Izvirna trojica'.

---

¹⁰ zbirka aforizmov, temeljnega teksta filozofske smeri Vedante. Verjamejo, da jih je zbral modrec Vjasa. Znana je tudi pod imenom Vedantasutra (op. ur.)

¹¹ pesem Boga; filozofska pesnitev, del Mahabharate (op. ur.)

Materialni, objektivni svet je to, kar vidijo naše oči, kar zadovolji naše čute, kar privlači um in obvešča možgane. Toda ta isti svet prežema nematerialen, subjektiven svet. Ko to spoznamo, se oba svetova razodeneta kot delna izraza iste nedeljive zavesti, ki drug drugega dopolnjujeta in tvorita eno Popolnost (*purnam*). *Dživa*¹² (posameznik, ki je dopolnilo) vstane iz Polnosti (*parabrahme*). Ko odvrže fizično telo, v katero je ujet, večna univerzalna zavest ponovno postane ena Polnost oziroma načelo *parabrahme*.

*Purnam adam – Tisto je Polnost
purnam idam – to je Polnost,
purnat purnam udačjate – iz Polnosti je Polnost nastala.
purnasja – Kadar iz Polnosti
purnam adaja – Polnost se vzame,
purnam eva – le Polnost
avasišjate – ostane.*

Vidja ali proces izobraževanja človeka uči, da veselje ni nič drugega kot manifestacija Gospodove igre. Zato Upanišade objavljajo resnico: *‘Ta svet je Gospodovo bivališče’*. Zato ne more nihče imeti občutka osebne lastnine in niti kančka sebičnosti. Odrecite se občutku navezanosti; povsod občutite prisotnost Gospoda! Sprejmite blaženost, ki vam jo podarja Gospod in je njeno utelešenje. Doživite jo s hvaležnostjo in brez navezanosti na želje. To je sporočilo svetnikov in vidcev.

Odrecite se občutku ‘jaz’ in ‘ti’. Le takrat boste lahko razumeli slavo Tistega, ki ni ‘jaz’ niti ‘moj’. To ne pomeni, da se morate odreči vsemu. Resnični nauk (*vidja*) uči, da s svetom ravnamo tako, kot

---

¹² življenjska iskra, posameznik, individualna duša (op. ur.)

nam narekuje dolžnost, v duhu nenavezanosti, da se ne zapletamo vanj. Obstaja test, s katerim lahko določimo ali je določena dejavnost sveta, glede na to ali podpira ali odpravlja človekovo suženjstvo¹³. Da bi lahko določeno dejanje označili za grešno¹⁴, moramo ugotoviti, ali spodbuja pohlep in celo iz njega nastaja. To je nauk in lekcija *vidje*. Osredotočite se na izpolnjevanje svojih dolžnosti in takrat lahko prosite Boga, da vas pri življenju ohrani tudi sto let. Ne boste si nakopali krivde. *Vidja* vam torej svetuje, da se dejanj lotite s polnim razumevanjem njihove narave in posledic.

Zveri ubijajo le druge zveri. Slep človek, ki si ni pridobil videnja atme, ki je njegovo bistvo, ubije samega sebe. *Vidja* svari, da človek, ki zagreši ta zločin, odide v kraljestvo strahu in se pogrezne v najgostejšo temo. *Vidja* (najvišja modrost) poizkuša človeku opisati značilnosti atme, ki se ne giblje, vendar je povsod prisotna. Niti bogovi ji ne morejo slediti, ne glede, kako hitri so. Atma razkrije svojo prisotnost, še preden jo lahko zaslutimo. Je nespremenljiva in vseprisotna. *Vidja* nam pove, da atme ni moč opisati.

Ko si človek pridobi najvišjo modrost oziroma doseže najvišjo stopnjo *vidje*, izginejo razlike med nasprotji, kot so: *atma* in njeno nasprotje (*anatma*), znanje in neznanje, rast in propad. Mistiki in modreci so dosegli to stanje najvišje Enosti. Zgodovina njihovih bojov in uspehov je po navdihu *vidje* zajeta v literaturi. Za modrece, ki so dosegli to raven, je znanje enako nevarno kot neznanje, vendar se zavedajo skrivnostnega izvora in posledic obeh. V neznanju so sposobni preseči smrt, z znanjem pa doseči nesmrtnost.

---

¹³ človekova vpetost (zasušnjenost) v krog vnovičnega rojevanja in umiranja (op. ur.)

¹⁴ Sai Baba pravi, da greha ni, temveč so le napake. Pravi, da dejanje postane greh šele, ko se človek zanj odloči zavestno in s popolnim zavedanjem, da je napačno (op. ur.)